

İPLİKLER

İPLİKLERİN ELDE EDİLiŞİ

Çekim işlemi uygulanmış, istenilen ölçülere getirilmiş, isteğe bağlı büküm ve kat verilmiş, kullanıma hazır biçimde işlenmiş lif topluluğuna "**iplik** " denir.

İplik çeşitleri üç gruba ayrılır.

- Hammaddelerine göre (pamuk, yün, vb.),
- Yapılarına göre (fantezi, katlı, krep,vb.)
- Kullanım yerlerine göre (dikiş ipliğı, örme iplik,vb.)

İPLİKLERİN ELDE EDİLiŞİ

EĞİRME:

- Eğirme, kısa liflerin yada flamentlerin (kesiksiz liflerin) bükülmesine denir. Tek kat ile birbirini destekleyen kuvvetli yapılar oluşur. İpliği mümkün olduğu kadar düzgün, bükümlü, dayanıklı, istenilen kalınlığa ve görünüşe sahip üretmek eğirmenin amacıdır.
- Kullanılan lif çeşidine göre eğirme yöntemi değişmektedir.

İPLİKLERİN ELDE EDİLiŞİ

BÜKÜM:

- Bütün eğirme sistemlerinde ipliğe büküm, onu kendi eksenini etrafında döndürerek verilir. Büküm ipliğin imal edildiği elyaf cinsine, iplik tipine (atkı, çözgü ipliği vb.) ve ondan yapılacak kumaşın özelliklerine bağlıdır. Eğirme işleminden sonra oluşan tek kat ipliklere iki veya daha fazla katlı büküm işlemi uygulanır.
- Burada amaç; ipliğe dayanıklılık ve dikilebilirlik özelliği kazandırarak iplik katlarını bir arada tutmaktır. Büküm; ipliklerin büküm yönü ve 1m. başına düşen büküm sayısı ile alakalıdır.

İPLİKLERİN ELDE EDİLiŞİ

Büküm Çeşitleri ve Yapıları:

- Büküm çeşitleri ipliğin büküm yönüne göre iki şekilde olur.
- İpliğe büküm verirken saat yönünde döndürülünce "Z" büküm,
- Saat yönünün tersine döndürülünce "S" büküm

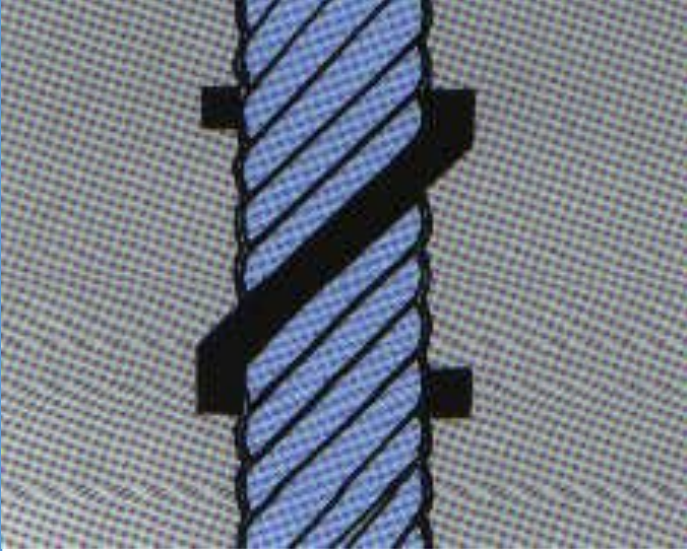
adı verilen bükümler elde edilir. Genel olarak dikiş iplikleri çok katlı iplik olarak satışa sunulur.

İPLİKLERİN ELDE EDİLiŞİ

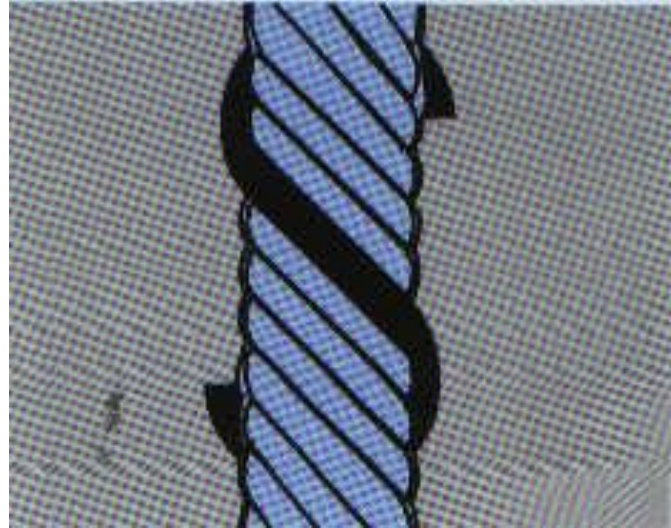
Büküm Çeşitleri ve Yapıları:

- Ayrıca;
 - Bileşik bükümlü iplikler,
 - Fantezi bükümlü iplikler
 - Kaplanmış bükümlü iplikler de vardır.
- Yetersiz büküm verilen ipliğin katları tek tek ayrılır, çabuk kopar. Fazla büküm verilen iplikte topaklanma, dolaşma gibi olumsuzluklar görülebilir.

İPLİKLERİN ELDE EDİLiŞİ

“ Z ” büküm

“ S ” büküm

“ Bileşik ” büküm

İPLİKLERDE ARANAN ÖZELLİKLER

İpliklerde;

- *Mukavemet ve elastikiyet
- * Düzgünlük
- * Görünüm (Renk) haslığı
- *Yıkama haslığı
- *Işık haslığı
- * Sürtünme haslığı
- *Ütü haslığı
- *Çekmezlik
- * Parlaklık efektleri gibi özellikler aranır.

DİKİŞ İPLİKLERİ

- **Dikiş iplikleri:** Yeterli bir görünüş ve performans sağlamak için dikileceği kumaş veya deri parçasına en uygun iplik çeşididir.
- Dikiş iplikleri, dikiş makine hızlarında çalışabilmek üzere tasarlanıp üretilmiş ipliklerdir. Ürünün kullanım süresince sökülmemeli ve kopmamalıdır.

DİKİŞ İPLİKLERİ

Dikiş iplikleri çeşitleri şu şekilde sınıflandırılmıştır.

- Pamukla bükülmüş poliester iplik; sentetik ve doğal kumaşlarda, el ve makine dikişinde çok amaçlı, kullanılır.
- Yüksek kaliteli pamukla bükülmüş poliester iplik; ince kumaşlarda kullanılır.
- İbrişim; makine üst dikişleri için yapılmış süslemek amaçlı ipliktir. Düğme iliklerinde kullanılır.
- Düğme ve keçe ipliği; sağlam dikiş gereken yerlerde, el dikişlerinde kullanılır.
- Uzun lifli poliester iplik; el ya da makine dikişlerine uygun düz bir ipliktir.
- %100 merserize pamuk iplik; pamuklu, yünlü vb. doğal hammaddesi olan kumaşlarda kullanılır. Örgü kumaşlar için de yeterli esnekliğe sahiptir.

DİKİŞ İPLİKLERİ

Dikiş İpliğinde Aranılan Özellikler

- *Dayanıklılık
- *Sürtünme ve aşınma dayanımı
- *Esneklik
- *Elastikiyet ve geri dönme
- *Gerilme
- *Uzama
- *Ergime (erime)
- *Büküm
- *Renk

Kaynaklar

- M.E.B Megep. (2011). **Giyim Üretim Teknolojisi**. Tekstil Lıfleri Modülü. Ankara
- Gürcüm, H.B. (2013). **Tekstil Malzeme Bilgisi**. Kerasus Yayınları, 1. Basım.
- Akçakale, N.(2017). **Ayakkabı Malzeme Teknolojisi**. Gece Kitaplığı.